Lietas Nr. A420289714
Lietas arhīva Nr. A42-02897-14

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
LIEPĀJAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2014. gada 30. oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Brokane,

piedaloties pieteicējai /pers. D/,
atbildētājas – Liepājas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Liepājas pilsētas domes pārstāve/pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma par Liepājas pilsētas pašvaldības 2013. gada 17. decembra lēmuma Nr. 299694/1-21/291897 „Par Būvvaldes lēmumu par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013. gada 10. jūnijā Liepājas pilsētas pašvaldības Liepājas pilsētas būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) Būvinspekcijas būvinspektori, veicot pārbaudi nekustamajā īpašumā /adrese/ (turpmāk – nekustamais īpašums), konstatēja, ka nekustamajā īpašumā ir uzsākta patvaļīga būvniecība. Ar būvinspektoru sastādīto Pārbaudes atzinumu Nr. 233/13 (turpmāk – Atzinums), pamatojoties uz Būvniecības likuma 30. panta ceturto daļu, pieteicējai /pers. D/ uzdots apturēt būvdarbus līdz pašvaldības lēmuma pieņemšanai *(lietas 31. lapa)*.

2013. gada 23. augustā Būvvaldes vadītāja pieņēma lēmumu Nr. 539 „Par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu /adrese/" (turpmāk – sākotnējais lēmums), ar kuru pieteicējai uzdots līdz 2013. gada 1. novembrim demontēt patvaļīgi uzbūvētos šķūņa pamatus *(lietas 24.-25. lapa)*.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja augstākā iestādē *(lietas 23. lapa)*.

Ar Liepājas pilsētas pašvaldības izpilddirektora 2013. gada 17. decembra lēmumu Nr. 299694/1-21/291897 „Par Būvvaldes lēmumu par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu" (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts *(lietas 18.-21. lapa)*.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[1.1] Lietā nav strīda, ka renovējamais malkas šķūnis nekustamajā īpašumā dabā nav saglabājies un nav ekspluatējams. Pieteicēja atzīst faktu, ka būvatļauja viņai nav izsniegta un ir ielieti pamati jauna šķūņa būvniecībai, ko apliecina arī Atzinums. Līdz ar to secināms, ka pieteicēja uzsākusi būvniecību bez būvatļaujas.

[1.2] Ņemot vērā, ka iepriekšējā stāvokļa atjaunošana nav iespējama, jo šķūnis dabā neeksistē, nav iespējams veikt arī tā renovāciju. Savukārt jauna būvprojekta izstrāde šķūņa būvniecībai nav iespējama, jo nekustamā īpašuma kopīpašnieces, t.i., pieteicēja un /pers. H/ atbilstoši Civillikuma 1068. pantam nespēj vienoties.

[1.3] Ievērojot minēto, kā arī, lai turpmāk atturētu citas personas no patvaļīgas būvniecības veikšanas, pieteicējai uzdodams nojaukt patvaļīgi uzbūvētos šķūņa pamatus.

[1.4] Tehniskā projekta pārakceptēšana nav saistāma ar jaunceltnes likumību, kura risināma citā procesuālā kārtībā un nav izskatāma vienlaicīgi ar patvaļīgas būvniecības seku novēršanas jautājumu.

[2] 2014. gada 17. aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteicēja norāda, ka pārsūdzējusi Administratīvā rajona tiesā Liepājas pilsētas pašvaldības izpilddirektora 2013. gada 12. septembra lēmumu Nr. 293246/1-21/291897 „Par Būvvaldes lēmumu", ar kuru tika noraidīts lūgums par būvprojekta pārakceptēšanu. Tā kā pārsūdzētais Lēmums ir cieši saistīts un tas izriet no 2013. gada 12. septembra lēmuma, pieteicējas ieskatā, tas nav izpildāms, kamēr tiesa nav pieņēmusi nolēmumu lietā par 2013. gada 12. septembra lēmuma tiesiskumu.

[3] Atbildētāja tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem, papildus norādot, ka ar Administratīvās rajona tiesas 2014. gada 2. jūnija spriedumu noraidīts pieteicējas pieteikums par pienākuma uzlikšanu Domei izsniegt pieteicējai būvprojekta pārakceptu *(lietas 17. lapa)*.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja prasījumu, norādot, ka pieteicējai šķūnis ir nepieciešams malkas turēšanai un ka, neapkurinot savu īpašumu, tas tiek bojāts.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā ietverto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Saskaņā ar Būvniecības likuma *(šeit un turpmāk normas, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* 16. panta pirmo daļu būvdarbus drīkst veikt tikai saskaņā ar pašvaldības akceptētu būvprojektu, izņemot gadījumus, kas paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos.

Atbilstoši Būvniecības likuma 30. panta sestajai daļai, ja būvniecība notiek bez akceptēta būvprojekta, pašvaldība pieņem lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

Lietā ir strīds par to, vai pašvaldība konkrētajā gadījumā pamatoti piemērojusi Būvniecības likuma 30. panta sesto daļu, uzdodot pieteicējai nojaukt uzbūvētos šķūņa pamatus.

[7] Atbilstoši zemesgrāmatu datiem nekustamais īpašums ir kopīpašums un pieteicējai pieder tikai puse no nekustamā īpašuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1068. panta pirmo daļu rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu; bet ja kāds no viņiem rīkojas atsevišķi, tad šī rīcība nevien nav spēkā, bet arī uzliek pēdējam pienākumu atlīdzināt pārējiem zaudējumus, kas viņiem ar to nodarīti.

Konkrētajā gadījumā pieteicēja nenoliedz, ka viņai nav otras kopīpašnieces piekrišana būvniecības veikšanai nekustamajā īpašumā.

Tas, ka būvniecības ieceri jāsaskaņo ar nekustamā īpašuma kopīpašnieci, pieteicējai norādīts arī Ekonomikas ministrijas 2014. gada 2. oktobra atbildē *(lietas 48.-49. lapa)*.

Turklāt pieteicēja būvniecību uzsākusi arī bez būvprojekta.

Ja būvniecība veikta bez būvprojekta un būvatļaujas, iestādei atbilstoši Būvniecības likuma 30. panta sestajai daļai ir jāizdod obligātais administratīvais akts par būvniecības radīto seku novēršanu. Netipiskajos gadījumos iestāde var atteikties no tiesisko seku īstenošanas. Viens no tādiem gadījumiem varētu būt samērīguma pārbaude, ja ar obligāto administratīvo aktu tiek ierobežotas personas pamattiesības *(sk. Satversmes tiesas 2007. gada 28. februāra lēmuma lietā Nr. 2006-41-01 4. punktu)*.

Tiesai nav pamata uzskatīt, ka konkrētais gadījums būtu vērtējams kā netipisks vai ka ar Lēmumu tiek ierobežotas pieteicējas pamattiesības.

Lai arī pieteicēja norāda, ka šķūnis pieteicējai nepieciešams malkas turēšanai, lai apkurinātu savu nekustamo īpašumu, no lietas apstākļiem secināms, ka pieteicējai šķūnis ilgstoši nav bijis, pamati patvaļīgi, kā norādīja pati pieteicēja, ielieti jau 2007. gadā, taču tālāka būvniecība nav notikusi. Tādējādi apstāklis, ka pieteicējai nav šķūņa, kur turēt malku, tieši neizriet no Lēmuma, proti, Lēmums nav tas, kas rada šķūņa neesamību. Ja pieteicējai šķūnis tiešām ir nepieciešams, tad pieteicējai jau sen, vismaz kopš 2002. gada, kad, kā pati pieteicēja norādījusi pašvaldībai adresētajā iesniegumā *(lietas 23. lapa)*, tika konstatēts, ka iepriekšējais šķūnis ir sabrucis un nav ekspluatējams un kopīpašniecēm tika uzdots iesniegt nepieciešamos dokumentus būvatļaujas saņemšanai malkas šķūņa nojaukšanai vai kopīgi iesniegt pieteikumu jauna šķūņa būvniecībai, bija iespēja risināt jautājumu par malkas šķūni.

Ja pieteicēja tiešām nevar panākt vienošanos ar kopīpašnieci, tad šāds strīds ir risināms civiltiesiskā kārtā. Pieteicējai tikai tāpēc, ka nav iespējams sarunu ceļā vienoties ar otru kopīpašnieci par malkas šķūņa būvniecību, nav tiesību tā celtniecību uzsākt patvaļīgi bez būvprojekta un būvatļaujas.

[8] Tas, ka pieteicējai kādreiz bijis tehniskais projekts malkas šķūņa renovācijai, kurš nav ticis pārakceptēts un par ko šobrīd strīds turpinās tiesā, nav attiecināms uz šo lietu, jo konkrētajā gadījumā ir konstatēta jauna būvniecība, nevis kādas būves renovācija. Tādējādi tas, ka administratīvajā lietā Nr. A420490313, kas ierosināta pēc pieteicējas pieteikuma par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas domei izsniegt pieteicējai tehniskā projekta „Malkas šķūņa renovācija /adrese/" pārakceptu, nav stājies spēkā gala noregulējums, nevar ietekmēt šīs lietas rezultātu, jo šajā lietā konstatētā patvaļīgā būvniecība nav saistāma ar kādreiz dabā esošā malkas šķūņa renovāciju, jo ir konstatēts, ka pieteicēja ir ielējusi jaunus pamatus jaunas ēkas būvniecībai, turklāt pat ne iepriekšējā malkas šķūņa atrašanās vietā.

No Būvvaldes Būvniecības padomes 2013. gada 6. augusta sēdes protokola/lēmuma *(lietas 26.-28. lapa)* izriet, ka pieteicēja atzīst faktu, ka ir ielieti pamati jauna šķūņa būvniecībai. Minēto apliecina arī Atzinumā konstatētais un tam pievienotās fotofiksācijas *(sk. lietas 31.-33.lapa)*.

[9] No tiesas sēdē sniegtajiem atbildētājas pārstāves paskaidrojumiem, kurus apstiprināja arī pieteicēja, izriet, ka pieteicējas rīcībā ir garāža, kurā, tiesas ieskatā, arī ir iespējams turēt malku, kamēr pieteicēja atrisinās strīdu ar nekustamā īpašuma kopīpašnieci un saņems nepieciešamos dokumentus jauna malkas šķūņa būvniecībai.

[10] Ņemot vērā lietas apstākļus kopsakarā ar tiesas izdarītajiem secinājumiem, atzīstams, ka Lēmums ir tiesisks administratīvais akts un tiesai nav pamata tā atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu un 289. – 291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. D/ pieteikumu par Liepājas pilsētas pašvaldības 2013. gada 17. decembra lēmuma Nr. 299694/1-21/291897 „Par Būvvaldes lēmumu par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu" atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2014. gada 30. oktobrī.

Tiesnese K.Brokane